

De jongen bij de moefti

De jongen bij de moefi

Filip Plompen

2018

Beefcake Publishing

“Begrijp je wat er is gebeurd? Waarom die mensen dat gedaan hebben?”

“Omdat ze heel, heel, heel slecht zijn. De slechteriken zijn niet lief. We moeten echt opletten, want we zullen moeten verhuizen.”

“Maar nee, maak je geen zorgen. We moeten niet verhuizen. Frankrijk is onze thuis.”

“Maar er zijn slechteriken, papa.”

“Ja, maar die zitten overal.”

“Ze hebben geweren. Ze kunnen ons neerschieten, want ze zijn zo slecht.”

“Zij hebben wapens, maar wij hebben bloemen.”

“Die bloemen doen niets, het is om...”

“Kijk, iedereen legt bloemen. Om de geweren te verslaan.”

“Is het om ons te beschermen?”

“Inderdaad.”

“En de kaarsen ook?”

“Dat is om de mensen die er niet meer zijn niet te vergeten.”

“Ze dienen om ons te beschermen, de bloemen en de kaarsen.”

* Overgenomen uit het interview van een jongen met zijn papa direct na de aanslagen in Parijs van vrijdag 13 november 2015. Dit interview vormde de inspiratie voor ‘De jongen bij de moefti’.

Ik wil dit boek opdragen aan alle mensen, waar ook ter wereld, die te lijden hebben onder terreur en die slachtoffer zijn geworden van mensonterende praktijken. Niemand van deze slachtoffers heeft hiervoor gekozen. Niemand verdient dit.

Voorwoord

Elke dag maken mijn collega-journalisten en ik stukken over terreuraanslagen in Parijs, Manchester, Berlijn en Brussel, de opwarming van de aarde, oorlog en hongersnood. Je ziet ze in Het Journaal, bij Het Nieuws op VTM, in de kranten en op het internet.

Laatst luisterden mijn zoon van elf en ik in de auto, onderweg naar zijn voetbalclub, naar het radionieuws. Een man had een meisje doodgereden en sloeg daarna op de vlucht. Voor mijn zoon was dat de druppel die de emmer deed overlopen.

“Papa, wat is dat toch met de wereld?”

Ik wist niet meteen een antwoord te bedenken...

In honderd jaar tijd is de wereld een veel betere plek geworden. En toch denken we dat het net andersom is. Dat komt niet alleen omdat nieuws meestal *slecht nieuws* is, maar ook omdat nieuws nu razendsnel verspreid wordt door duizenden smartphones. Toen ik onlangs in Rwanda was, vertelde mijn cameraman over de volkerenmoord van 1994. Ongeveer één miljoen mensen werden toen gedood in amper honderd dagen tijd. Hij heeft dat meegemaakt. Wat hij filmde werd pas dagen later uitgezonden in Het Journaal. De videocassette met zijn beelden moest namelijk met het vliegtuig naar België worden gestuurd.

Vorig jaar werd ik midden in de nacht opgebeld door mijn baas. Een terrorist had een aanslag gepleegd na een optreden van Ariana Grande in Manchester, in Engeland. Een paar uur later zat ik al op het vliegtuig. Tegen de tijd dat ik op de plaats van de aanslag aankwam, hadden de meeste Belgen de beelden al lang op Facebook gezien.

Maar al die smartphones hebben ook een positief effect. Er sterven nu veel minder mensen bij oorlogen dan vroeger. Want de wereld kijkt toe! Elke aanslag, elke mishandeling, elke oorlogsdaad wordt gefilmd en gaat in geen tijd de wereld rond. Wie nu oorlog voert, kijkt wel uit! Onschuldige mensen doden is slechte reclame. Het is waar dat er, in Europa, de laatste jaren meer terreuraanslagen worden gepleegd, maar ze maken minder doden dan vroeger, in de jaren zeventig en tachtig. Toen maakten de aanslagen van de IRA in Noord-Ierland, en de ETA in Spanje, en de RAF in Duitsland meer slachtoffers.

En weet je wat? Geen van die terreurorganisaties heeft ooit zijn doel kunnen bereiken. Terroristen boeken geen resultaat. Het enige wat ze bereiken is angst. En angst is een slechte raadgever. Door angst worden de regels strenger en strengere regels helpen de wereld niet vooruit. Die beknotten onze vrijheid.

We mogen ons niet bang laten maken. Ik was daar ook, in Parijs, een dag nadat terroristen tientallen mensen hadden doodgeschoten die op een mooie vrijdagavond aan het genieten waren van een drankje met vrienden op een terras. De Parijzenaars bleven niet binnen de volgende avond. Ze kwamen massaal naar buiten, om te tonen dat ze niet bang waren. Ze kwamen bloemen leggen aan een standbeeld.

Laat dit boek een teken van hoop zijn, net zoals één papa daar in Parijs wél wist wat hij moest zeggen: “Zij hebben wapens, maar wij hebben bloemen.”

Stijn Vercruysse, journalist VRT Nieuws
8 januari 2018

De jongen was in gedachten verzonken. Hij had blond haar en droeg een kort jeansbroekje, een hemdje van Lacoste en sneakers van hetzelfde merk met de bekende krokodil als symbool. Ze bedekten zijn jeugdige lichaam terwijl hij genoot van het gebeuren. Het was vrijdag 11 augustus. Een mensenmassa was op de been. Afwezig en hadden ongelijk. Zo leek het toch. Het was niet te warm. Niet te koud. Ideaal weer voor een terrasje of voor andere zomerse activiteiten.

Ze stonden drie uur op dezelfde plek en de jongen begon zich te vervelen. Voor een negenjarige had hij engelengeduld. Soms toch. Zonder zijn blik af te wenden van het gebeuren, zocht hij met zijn kinderhand de vertrouwde handpalm van zijn papa.

“Gaan we een ijsje eten?”

Olivier knikte. Hoe kon hij zijn zoon iets weigeren, na alles wat er was gebeurd? Ze draaiden hun rug naar de voorbijgangers en verlieten de parking. Enkele stappen verder bereikten ze een mobiel ijsjeskraam dat strategisch opgesteld stond aan de boorden van de Schelde. Het was een hoogdag. Niet enkel voor de ijsjesverkoper. Olivier nam een hoorntje met olijfsmaak, het nieuwste op de markt. Zijn zoon ging voor de klassieker met vanillesmaak. De twee genoten van het panorama terwijl ze smulden. De Schelde boorde zich een weg door het groene landschap. Een pareltje van de natuur met maar weinig weerga in Vlaanderen. Toch was er altijd die gedachte. Plots was ze daar, razendsnel, als een bliksemschicht en zo voelde ze ook aan. Zelfs na al die tijd. Een blonde vrouw van rond de dertig passeerde hen. Nietsvermoedend fonkelden haar ogen in de richting van Olivier en zijn mini-evenbeeld. Ze was oprecht ontdaan door dit vader-zoonmoment.

Olivier knikte beleefd, terwijl er een deel van het hoorntje van zijn zoon viel. “Heb je een zakdoekje?” vroeg Olivier, maar de jongen reageerde niet. Hij staaarde voor zich uit. Apathisch. Tranen welden op. Zonder uitleg. De vrouw verdween achter de hoek. Als een passant, zoals we elke dag passanten zijn in elkaars leven, zonder te kunnen vermoeden welke ballast ieder met zich meezeult en te weten wie die ander is.

Olivier depte de opkomende tranen en sprak stil: “Ja, mama had dit ook graag gedaan.”

Tien jaar eerder

Het was nog vroeg in de ochtend. Flauw licht scheen over de enorme vlakte. Dit was het dan. Lichter zou het niet worden. In de verte keek een man Olivier smalend aan. Als de Mona Lisa die hem inspecteerde, maar beklemmender. Een godheid die vanuit de hoogte toekeek, en dat laatste mocht je letterlijk nemen. Deze man had miljoenen slachtoffers gemaakt. Ondanks zijn status kon ook hij niet ontsnappen aan de wetten van de natuur. Achteraan zijn hoofd en aan zijn slapen probeerden zwarte lokken zijn kaalheid te camoufleren, maar het was een vergeefse poging. Dit hoefde echter geen schande te betekenen gezien zijn gezegende leeftijd.

Olivier keek om zich heen. Het plein begon te ontwaken, hoewel er altijd wel iets of iemand aanwezig was. Dat kon moeilijk anders met zulke reusachtige afmetingen. Het grootste in zijn soort. Gemaakt om de man, die hem indringend observeerde, te vereren.

Olivier voelde een hand zijn nek vastgrijpen. Kippenvel overviel hem. Elke dag opnieuw deed haar lach hem eraan herinneren waarom hij zo gek was op haar. Hanne kneept even door om er zeker van te zijn dat hij het voelde. Het was een stukje van hun liefde voor elkaar. Op hun manier.

Zowel Hanne als Olivier was een geboren avonturier. Ongetwijfeld had een van hun voorvaderen een of ander onontgonnen gebied ontdekt of een vreemde vogelsoort naar zich laten vernoemen. Het zat hen in het bloed. De tocht door China was een van de hoogtepunten van hun reis die nu al vijf maanden duurde en bijna aan zijn einde kwam. Olivier keek nog een laatste

keer naar de immense afbeelding van Mao, waarna hij glimlachte naar zijn geliefde.

“Je moet er maar geboren worden,” mijmerde hij. Hanne begreep wat hij wilde zeggen. Indien ze geen vreemde vogelsoorten of andere werelddelen bestudeerden, maakten hun voorvaderen zich waarschijnlijk zorgen om hongersnood en de pest. Vandaag de dag zijn er nog steeds honderden miljoenen kinderen die proberen te overleven. In tegenstelling tot anderen die zich bijvoorbeeld afvragen hoe ze een Pokémon moeten vangen. Ze keken elkaar in de ogen. Nietszeggend en toch allesomvattend.

Hanne was zevenentwintig jaar, had lang blond haar, verzorgde, witte tanden en een aanstekelijke lach. Ze had een slank lichaam en zag er goed uit. Olivier was dertig. Hij was 1m80 groot, sportief, had kort, donker haar en een baardje van ongeveer een week oud. Ze hadden elkaar leren kennen bij Unicef, de organisatie waarvoor ze beiden werkten en die hen op het lijf geschreven was. Ze konden de problemen in de wereld niet oplossen, maar ze konden wel proberen hun steentje bij te dragen om van deze planeet een aangenamere plek te maken. Bovendien behoorde reizen tot hun jobinhoud. Uiteraard waren ze al samen op vakantie geweest, maar deze keer was het anders. Ze hadden opdracht gekregen contacten te leggen in China. Een land waar meer dan een miljard mensen leven en waar vrij internet en andere westerse vanzelfsprekendheden vaak tot het clandestiene behoren. Hier waren ze nog dichter naar elkaar toe gegroeid. Het was een zakenreis, maar zo voelde het niet aan. Olivier, die Hannes hart definitief veroverde door drie jaar eerder zijn versie van Clouseau's 'Anne' te berde te brengen voor een volle karaokezaal, wist het nu wel zeker. Hanne was de vrouw van zijn dromen. Met haar wilde hij trouwen. Zij zou de mama van zijn kinderen worden.

Olivier had een plan. Hij had er lang genoeg over nagedacht. Het moest gebeuren. “Hanne,” zei hij schijnbaar rustig, maar innerlijk was hij zelden zo nerveus geweest in haar gezelschap. Haar blik deed zijn hart sneller kloppen. Nog steeds. “Ik weet niet goed hoe ik moet beginnen. Ik heb dit nog nooit gedaan.” “Maar voor alles is een eerste keer?” trok ze haar wenkbrauwen nonchalant op. Het maakte hem nog nerveuzer. Lachte ze met hem? Hij probeerde zich te herpakken.

“Drie jaar van puur geluk zijn voorbijgevlogen. Je bent niet alleen mijn levenspartner, je bent ook mijn beste vriendin. Ik kan voor alles bij je terecht en ik zal altijd van je houden.” Het begon tot Hanne door te dringen waar dit over ging. Ze voelde haar hartslag versnellen. Ook zij had dit nog nooit meegemaakt. De droom van elke vrouw. Of toch van de meesten. Ze wilde de loftrumpet van haar geliefde niet onderbreken, hoewel ze niet kon wachten om te antwoorden. Toch voelde ze zich niet op haar gemak. Ze zag vier para’s dichterbij komen. Ze stonden al op twee meter afstand. Olivier hurkte door een knie en keek in de richting van de militairen. Hij knikte beleefd en toen gebeurde het. De vier mannen grepen naar hun gummiknuppel. Hanne begreep het niet. Het mooiste moment uit haar leven ontsierd. Ze wilde vluchten, maar haar lichaam reageerde niet. Olivier zat nog steeds op een knie. Hij leek meer ontspannen. Ze keek opnieuw naar de para’s. Er bengelde een papiertje aan elke knuppel. Ze kneep haar ogen tot spleetjes, die bijna dezelfde vorm hadden aangenomen als die van de mannen wier tekst ze probeerde te lezen.

‘*Will*’ stond op het eerste papier. Ze keek om zich heen. Naar het immense plein waar ze zoveel over gehoord had. Het Tiananmenplein. Letterlijk: ‘Plein van de Hemelse Vrede’. Ze las verder. ‘*Will You*’... Tot het haar eindelijk lukte de volledige tekst te ontwarren: ‘*Will You Mally Me?*’ Tranen van opluchting en

geluk sprongen in haar groene ogen waarmee ze Olivier leek te betoveren. De 'ja' die erop volgde was niet meer dan een logisch vervolg. Het was de bezegeling van hun romance. Een toast op het leven en hun gevoelens voor elkaar.

Olivier en Hanne landden met een gemengd gevoel op Zaventem. Ze waren blij om weer thuis te zijn. Ze hadden zoveel te vertellen. Zoveel te delen. Veel van hun foto's hadden ze op Facebook geplaatst met de nodige likes en commentaren tot gevolg. Ook waren er de Skype-gesprekken geweest. Toch was dit alles niet hetzelfde als een pint drinken in een café met diezelfde vrienden en familie. Aan de andere kant wisten ze goed genoeg dat het niet lang zou duren of ze zouden een nieuwe reis ondernemen. Het Oosten sprak hen aan. Ze wilden andere culturen opsnuiven. Rituelen en volkeren leren kennen waarvan ze het bestaan niet eens vermoedden. De wereld ontdekken. Zichzelf ontdekken. Het had hun relatie een nieuwe drive gegeven, waardoor ze het nog zekerder wisten. Oliviers huwelijksaanzoek kwam niet als een verrassing. De vrucht die sindsdien in Hannes buik groeide des te meer.

Beiden waren opgegroeid als enig kind. Om een of andere reden hadden ze al vroeg een kinderwens gehad. Het was dus zeker geen ongelukje, maar het had wel zijn gevolgen. De verre reizen zouden even op zich moeten laten wachten. China zouden ze voor altijd koesteren. Het zou een tijdje duren vooraleer ze terug samen zo'n avontuur konden aangaan. Niemand had toen durven voorspellen dat het hun laatste verre reis samen was. Hun laatste gezamenlijke reis *tout court*.

“We hebben nog geen voet op Belgische bodem gezet en de mensen lijken nu al bedrukker te kijken dan enkele uren geleden,” zuchtte Olivier.

“Je kunt ermee lachen, maar eigenlijk is het wel zo,” beaamde Hanne. “Wij in het Westen hebben alles om gelukkig te zijn en toch is het vaak te veel gevraagd om zelfs maar vriendelijk een

goeiendag te zeggen. In de oosterse landen hebben ze vaak zoveel minder dan wij en toch delen ze dat met een vreemde. Het contrast kan niet groter zijn.”

“Zwart en wit. Yin en yang,” knikte Olivier.

Het vliegtuig stond amper op de begane grond. De lichtjes van ‘*fasten seat belt*’ brandden nog terwijl een volumineuze man van begin de veertig opstond om zijn bagage te nemen. Ze keken naar elkaar. Olivier kuste zijn toekomstige zacht op het voorhoofd, alsof hij haar wilde beschermen. “Welkom in België, schat. Welkom in de ‘beschaafde’ wereld.”

Het teken om de gordel vast te gespen flikkerde nog steeds terwijl meer en meer mensen overeind kwamen. Kuddegedrag. Het was iets waar beiden een hekel aan hadden. Hanne kon het soms niet laten om bij een rood licht als eerste over te steken wanneer ze omgeven werd door andere mensen. Ze durfde er zelfs scores over bij te houden. Niet zelden gebeurde het dat, wanneer zij door het rood liep, ze onmiddellijk navolging kreeg, tot er uiteindelijk niemand meer bleef wachten. Als iemand springt, waarom zou ik dan niet springen? De mens. Het is een raar wezen. Het enige dier ter wereld dat kan blozen en daar alle reden toe heeft. Daar had Hanne haar ‘oversteektestjes’ niet voor nodig. Het was iets dat ze altijd al had geweten en waarvan ze zich, door ouder te worden, elke dag meer bewust werd. Toch wilde ze van de wereld een betere plek maken. Haar job speelde daarbij een belangrijke rol. Haar man deelde dezelfde visie. Nu was er een bijkomend argument gekomen. Ze legde een hand op haar buik en glimlachte. Zelfs al waren er veel problemen in de wereld en werd je de dag van vandaag depressief van het nieuws, toch zou ze alles doen om het leven dat zich langzaam ontsproot in haar eigen lichaam een mooie toekomst te geven. Het was haar grootste wens. Haar opperste geluk.